

Viermele viței de vie – *Peribatodes rhomboidaria* Den et. Schiff.

Автор(и): проф. д.с.н. Ангел Харизанов

Дата: 12.06.2019 Брой: 6/2019

Dăunători ai viței de vie – insecte care distrug mugurii de iarnă, inflorescențele și frunzele viței de vie

Omidă măsurătoare a viței de vie a fost semnalată pentru prima dată ca dăunător al viței de vie în Germania de Lustner în 1901, iar în 1939 – în Elveția – de Faes. Considerabil mai târziu a fost raportată ca dăunător al viței de vie în alte țări europene. În Bulgaria, primele daune au fost observate în 1974 în regiunile Plovdiv, Stara Zagora, Burgas și Varna, iar mai târziu și în alte regiuni (Harizanov, 1978). Acum se regăsește în aproape toate zonele viticole, dar este puțin cunoscută de viticultori și specialiști.

Natura daunelor și semnificația economică

Principalele daune sunt provocate de larvele care iernează, care devin active încă de la sfârșitul lui martie – începutul lui aprilie. Acestea rodec mugurii de pe lăstarii de un an și de pe alte lemne fructifere, consumând inflorescențele din interior. Rodirea începe din lateralul mugurelui, astfel distrugând ochii dormanți. O larvă distruge de la câțiva până la 20 de muguri, în funcție de soi și de temperatura aerului din aprilie. Mugurii afectați de obicei nu se dezvoltă, iar vițele cresc mai slab și produc mai puțin. După dezvoltarea frunzelor și a lăstarilor, larvele le afectează prin găurirea lamei frunzei, iar pe lăstarii tineri – prin lezarea scoarței. Specia este polifagă și afectează și specii de pomi fructiferi și forestieri, precum și buruieni, de unde fluturii pot migra în plantațiile de viță de vie.

Caracteristici morfologice succinte

Fluturile are aripi de culoare gri-brună cu dungi și pete transversale mai închise. Cu aripile desfăcute atinge 40-50 mm. Oul are nervuri fine, este alungit-oval, lung de 0,7 mm și lat de 0,4 mm. Coloritul său variază de la verde-deschis la roz-închis, iar înainte de eclozare – cenușiu. Larva este gri-brună până la violet-brună. De-a lungul spatelui există o dungă longitudinală îngustă, mai întunecată pe primele 3 și ultimele 3 segmente. Pe părțile laterale, longitudinal de-a lungul corpului, există câte o dungă mai întunecată pe fiecare parte. Picioarele toracice sunt 3 perechi, iar cele abdominale – 2 perechi. Larva se deplasează arcuit, într-un mod similar măsurării cu palma, de unde provine și numele familiei – măsurători. Coloritul larvei este apropiat de cel al lăstarilor de un an și al altor lemne fructifere la unele soiuri, ceea ce o face greu de observat. Când vițele sunt scuturate, larvele cad pe suprafața solului. Acestea sunt active după apusul soarelui și în timpul nopții, în timp ce în timpul zilei rămân pe vițe nemișcate, cu corpul întins, atașate cu picioarele toracice și abdominale de părți ale viței. Larvele complet dezvoltate ating 40-60 mm în lungime.

Biologie, ecologie și fenologie

Specia dezvoltă o generație completă și a doua incompletă pe an și iernează ca larvă, lungă de 10-20 mm, sub scoarța vițelor, pe structura de susținere, în frunzele căzute sau în sol. Larvele iernate devin active la sfârșitul lui martie – începutul lui aprilie, migrează spre muguri și le distrug în modul descris. După înfrăunzire și creșterea frunzelor și lăstarilor, larvele le afectează și pe acestea, și se dezvoltă până în a doua jumătate a lui mai, apoi coboară pe un fir de mătase pe suprafața solului, se îngroapă la o adâncime de 8-10 cm, pregătesc o cameră de pământ și se transformă în pupă în ea. Zborul fluturilor din prima generație începe la sfârșitul lui mai – începutul lui iunie și se încheie în prima jumătate a lui iunie. Fluturii sunt activi noaptea. Ei depun ouăle singular pe trunchi în fisuri, crăpături și alte locuri protejate, și pe frunze, fixându-le de-a lungul nervurilor. Stadiul de ou durează 5-10 zile în funcție de temperatură și de locurile de depunere. Eclozia lărvelor începe în a doua

jumătate a lui iunie și începutul lui iulie. Larvele se hrănesc cu frunze și lăstari, dar daunele nu au semnificație economică. O parte din larvele de vârstă a doua și a treia se mută sub scoarța veche și în alte locuri, își filă un cocon lax, intră în diapauză și rămân acolo până în primăvara următoare. O altă parte se dezvoltă complet, se transformă în pupă, iar fluturii din a doua generație zboară în a doua jumătate a lui august și prima jumătate a lui septembrie. Aceștia depun ouă în aceleași locuri ca fluturii din prima generație. Larvele se hrănesc până la vârsta a doua și apoi se mută la locurile lor de iernare.

Combatere

Pragurile de daună economică sunt aceleași ca pentru molia strugurilor. Specia apare de obicei în număr redus și combaterea specifică nu este necesară. Produsele utilizate împotriva viermelui încolăcit al frunzelor de viță de vie și a moliilor strugurilor sunt toxice și pentru aceasta.